

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 lipca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił W. W. (1) prawa do emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie udowodnił ani jednego dnia pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze – na dzień 1 stycznia 1999 roku. Organ rentowy zakwestionował pracę wnioskodawcy w warunkach szczególnych w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...), na stanowisku rurkarza.

/decyzja - akta ZUS/

W dniu 15 lipca 2016 roku W. W. (1) odwołał się od powyższej decyzji wskazując, że jego praca w (...) była pracą w szczególnych warunkach.

/odwołanie k 2/

Odpowiadając na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu podtrzymał argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odповідь na odwołanie k 3/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W. W. (1) urodził się (...). Na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca ma ogólny staż pracy w wysokości: 25 lat 2 miesiące i 2 dni.

W Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w Ł., wnioskodawca był zatrudniony od 11 lipca 1973 roku do 11 czerwca 1989 roku oraz od 01 stycznia 1990 do 31 marca 1993 roku. Ponieważ został przyjęty do pracy jako młodociany, początkowo uczył się zawodu rurkarza, aby z chwilą ukończenia 18 lat rozpocząć pracę na tym stanowisku. Umowę zawarto z nim na stanowisku robotnika niewykwalifikowanego, początkowo na okres próbny 7 dni, a potem pracował już jako rurkarz, na podstawie umowy na czas nieokreślony. Od samego początku pracował w ekipie rurkarzy i uczył się tego zawodu. Będąc młodocianym, wnioskodawca chodził na kursy przygotowujące go do zawodu rurkarza i od dnia 12 lutego 1974 roku (od ukończenia 18 lat) pracował już bez przerwy na tym stanowisku, również na wysokości. Do ukończenia 18 lat wnioskodawca nie pracował na wysokości, tylko skręcał rusztowania na dole.

W dniu 31 grudnia 1977 roku Zakład pracy zawarł z wnioskodawcą umowę na stanowisko brygadzista – rurkarz. Obowiązki brygadzisty W. W. zaczął wykonywać od dnia 1 stycznia 1978 roku. W każdym angażu stanowisko pracy wnioskodawcy było określane jako rurkarz. Brak jest angaży za lata 1973-1977.

Dowód: akta osobowe k 23, przesłuchanie wnioskodawcy k 46 w związku z k 16, zeznania świadka S. C. k 27 odwrót, zaświadczenie k 37, zeznania świadka Z. N. k 45 odwrót, świadka W. L. k 45 odwrót

Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) zajmowało się remontowaniem budynków oraz budową nowych obiektów. Zawód rurkarza polegał na konstruowaniu rusztowań ze stalowych elementów. Były to długie stalowe rury, z których konstruowano rusztowania, na budowach. Były one robione przed wykonaniem elewacji budynku. Poszczególne elementy rusztowania łączone były specjalnymi złączkami. Skręcanie i rozkręcanie było wykonywane na wysokości, bowiem pracownicy musieli stopniowo wspinać się po zrobionym przez siebie rusztowaniu, aby montować i skręcać kolejne elementy, aż do dachu budynku. Rusztowanie było tak wysokie, jak wysoki był remontowany budynek, na przykład kamienice na ul. (...). Jeżeli miał być remontowany dach kamienicy, to rusztowanie musiało być wyższe od budynku. Po zakończeniu prac rurkarze musieli zdemontować rusztowanie. Elementy były przechowywane pod wiatą, w bazie. Czasem zimą zdarzało się, że rurkarze, nie jechali na budowę tylko zajmowali się pod wiatą czyszczeniem poszczególnych stalowych elementów. W zakładzie była tylko jedna brygada rurkarzy.

Wnioskodawca rano stawał się w bazie, przebierał się i jechał na budowę. Tam już były przygotowane elementy, które rurkarze musieli skręcać. Na zewnątrz pracowali dopóki nie było mrozu, jak się zrobiło zimno, to rusztowania były stawiane w halach bądź wykonywano ich konserwację. Będąc brygadzystą wnioskodawca musiał podpisać dokumenty, że rusztowanie jest dobrze skręcone i zakotwiczone. Poza tym nadal wykonywał te same, co dotychczas obowiązki.

Z okresu pracy w (...) wnioskodawca nie otrzymał świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Dowód: przesłuchanie wnioskodawcy k 46 w związku z k 16, zeznania świadka S. C. k 27 odwrót, świadka P. J. k 27 odwrót, świadka Z. N., 45 odwrót, świadka W. L. k 45 odwrót

W okresie od 27 czerwca 1989 roku do 31 grudnia 1989 roku wnioskodawca korzystał z urlopu bezpłatnego w (...). Jednocześnie pracował na rzecz Przedsiębiorstwa Budowlano – (...) jako monter rusztowań, na kontrakcie w Czechosłowacji. Podczas tego kontraktu pracował przy skręcaniu rusztowań zarówno na zewnątrz jak i wewnątrz budynków, na cały etat. Przedsiębiorstwo to wystawiło wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, jednak decyzją z dnia 20.12.2016 roku organ rentowy nie uwzględnił tego okresu. Podniesiono, że zaświadczenie nie spełnia wymogów formalnych.

Dowód: dokumenty k 34, k 36, przesłuchanie wnioskodawcy k 46

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z brzmieniem art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U z 2013 r., poz.1440 z późn. zm.) (dalej: ustawa emerytalna) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art.32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art.184 ust.2 ustawy emerytalnej emerytura, o której mowa w ust.1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Z przepisu art.32 ustawy emerytalnej wynika z kolei, że możliwe jest wcześniejsze przejście na emeryturę przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zasady przechodzenia na wcześniejsze emerytury oraz wykazy stanowisk do tego uprawniających określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 z późn. zm).

Według treści § 3 i 4 tego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Analiza treści wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. wskazuje, że do prac w warunkach szczególnych **należą wymienione w Dziale V (w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych), punkt 5 – prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości.**

Wymaga podkreślenia, iż dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska (w tym przypadku rurkarz), a tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Świadczy to o tym, że nawet jeśli w świadectwie pracy, czy też w innych dokumentach znajdujących się w aktach osobowych ubezpieczonego, w sposób nieprecyzyjny została wskazana nazwa stanowiska zajmowanego przez ubezpieczonego, to i tak nie może to być decydującym kryterium w zakresie jego oceny, pod kątem zakwalifikowania do prac wykonywanych (czy też nie) w szczególnych warunkach, zwłaszcza wobec kategoriowych i w pełni wiarygodnych zeznań powołanych w sprawie świadków oraz informacji wynikających z akt (por. wyrok SA w Gdańsku III AUa 2119/2012, Lex Polonica nr 5269010).

Ustalenia Sądu dokonane w przedmiotowej sprawie wykazały, że praca, którą w spornym okresie wykonywał wnioskodawca mieści się we wskazanej powyżej kategorii prac w warunkach szczególnych. W. W. (1) zajmował się montażem konstrukcji metalowych na wysokości, czyli montował rusztowania przed wykonaniem remontu określonego budynku.

Materiał dowodowy wykazał także, że wnioskodawca wykonywał opisane czynności stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Rusztowania były montowane z pojedynczych, metalowych elementów, łączonych i skręcanych przez pracowników. Im wyższy był budynek, tym wyższe było rusztowanie, które wymuszało na pracownikach wchodzenie na coraz wyższe poziomy. Była więc to bezsprzecznie praca na wysokości. Po zakończonym remoncie rurkarze musieli zdemontować całą konstrukcję, co wiązało się ponownie z wchodzeniem na określoną wysokość.

Nazwa stanowiska, jakie zajmował wnioskodawca – rurkarz – nie widnieje wprost w wykazie, ale jest to dokładnie to samo, co „monter konstrukcji metalowych na wysokości”.

Świadkowie potwierdzili, że wnioskodawca od samego początku pracował w brygadzie rurkarzy. To, że w aktach osobowych widnieje pierwszy angaż – z 1973 roku – na stanowisku robotnika niewykwalifikowanego, nie oznacza, że nie można określić zakresu prac, które wykonywał W. W.. Sąd zauważa, że kolejny, zachowany w aktach osobowych dokument pochodzi z grudnia 1977 roku i dotyczy powierzenia wnioskodawcy funkcji brygadzysty, przy zachowaniu stanowiska rurkarza. Oczywistym jest, że stanowisko brygadzysty powierzane było osobom z określonym doświadczeniem zawodowym, a nie osobie niewykwalifikowanej. Zdaniem Sądu, dokumenty te potwierdzają, że od chwili zatrudnienia wnioskodawca pracował i zdobywał doświadczenie jako rurkarz, bowiem od stycznia 1978 roku stał się brygadzystą rurkarzy.

W ocenie Sądu W. W. pracował w szczególnych warunkach od 12 lutego 1974 roku (od ukończenia 18 lat) do 11 czerwca 1989 roku, co daje łącznie 15 lat i 4 miesiące tego rodzaju pracy. Ponadto pracował w szczególnych warunkach od 27 czerwca 1989 roku do 31 grudnia 1989 roku, co daje 6 miesięcy i 3 dni pracy w szczególnych warunkach oraz od 1 stycznia 1990 do 31 marca 1993 roku, co daje 3 lata i 3 miesiące pracy w szczególnych warunkach. Łącznie przepracował 19 lat i 1 miesiąc jako rurkarz.

Dział V wykazu A, stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 z późn. zm), dotyczący stanowisk pracy w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych, w punkcie 5 określił prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości.

W ocenie Sądu wnioskodawca wykonywał właśnie tego rodzaju prace. Co więcej, był on zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...), a zatem wskazany powyżej Dział V wykazu A ściśle odpowiada rodzajowi prac wykonywanych przez wnioskodawcę.

Brak jest zatem podstaw do stwierdzenia, że praca w warunkach szczególnych nie była wykonywana przez skarżącego w pełnym wymiarze czasu pracy i stale.

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawca spełnił pozostałe warunki do uzyskania emerytury w zakresie wymaganego wieku (ukończone 60 lat), ogólnego stażu pracy (co najmniej 25 lat).

Wobec powyższego Sąd zmienił zaskarżoną decyzję na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. i przyznał prawo do emerytury od dnia 1 maja 2016 roku, tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożono wniosek o emeryturę.